

Foto: Ton Lenders,
Neustadt in Holstein
(D) - 2023

Het is een tamme Filistijn

De meeste mensen zijn tegenwoordig wat minder bekend met de Bijbel. Ze zullen dan ook het Filistijnse volk niet goed kunnen plaatsen. Dus eerst even een stukje geschiedenis. De Filistijnen hebben rond het jaar 2000 voor Christus, gedwongen door voedseltekort, de oversteek gemaakt van het huidige Kreta naar het vasteland aan de oostkust van de Middellandse Zee, de huidige Gazastrook. Het gebied maakte deel uit van het in de Bijbel genoemde Kanaän, het Beloofde Land. Aanvankelijk trachtten zij in Egypte aan land te gaan, maar de Filistijnse vloot werd door de Egyptenaren verpletterend verslagen. De Filistijnen waren een zeevarend eilandvolk dat bestond uit veel grote mensen ('reuzen') met een eigen godsdienst en cultuur, waarvan overigens geen geschreven bronnen zijn overgeleverd. De meest bekende Filistijn is ongetwijfeld de reus Goliath die door David met een slinger werd geveeld. Volgens de Bijbel waren het de aartsvijanden van de Israëlieten. Dat ondervond ook de oersterke Simson die door de Filistijnen gevangen werd genomen en door zijn Filistijnse geliefde Delila werd verraden. Dus tam waren de Filistijnen in de Bijbelse overleveringen allerminst, het waren roofzuchtige stadsvorsten die het de andere bevolkingsgroepen herhaaldelijk lastig maakten. Het is overigens een misvatting om de huidige Palestijnen te beschouwen als nakomelingen van de Filistijnen, al wordt dat maar wat graag door sommige politici gesuggereerd. De Filistijnen zijn op

onbekende wijze opgegaan in andere bevolkingsgroepen. Hun DNA is zelfs niet meer te traceren. De actuele ellende in het Midden-Oosten is van veel recentere oorsprong.

Aanleiding voor deze lange introductie is een artikel in de NRC van 31 oktober 2024 waarin de tamheid respectievelijk de agressiviteit van eilandvogels wordt verklaard. Op eilanden verliezen vogels vaak hun vliegvermogen (het zogenaamde eilandsyndroom). Ze hoeven minder energie te steken in vluchtgedrag omdat natuurlijke vijanden vaak ontbreken. Op sommige eilanden zijn de vogels erg tam gebleven, zoals de Dodo op Mauritius, maar andere soorten werden agressief zoals de Rodriguessolitair. Een artikel in iScience schrijft die agressiviteit toe aan een verkleining van het leefgebied door zeespiegelstijging en daarmee samenhangend een gebrek aan voedsel en toenemende concurrentie. Op zich is deze uitkomst niet verrassend. De 'struggle for life' is een ecologisch principe, ook tussen soortgenoten. Beide vogelsoorten stierven uit door de komst van nieuwe predatoren, in dit geval de mens. Die vond in deze 'vleugellamme' creaturen een gemakkelijke vette hap met de geschetste fatale afloop. Hoe isolatie van leefgebied tot gedweeheid of tot agressiviteit kan leiden! Alleen gevulde monden zijn een garantie voor vrede.

Betekenis: Hij ageert niet meer zo fel als vroeger.